

Briselē, 2018. gada 21. novembrī
(OR. en)

13876/18

**Starpiestāžu lieta:
2018/0112(COD)**

**MI 794
COMPET 735
DIGIT 216
IND 323
TELECOM 379
PI 153
AUDIO 92
JUSTCIV 263
CODEC 1887**

PIEZĪME

Sūtītājs:	Pastāvīgo pārstāvju komiteja (I)
Saņēmējs:	Padome
K-jas dok. Nr.:	8413/18 + ADD 1
Temats:	Priekšlikums – Eiropas Parlamenta un Padomes Regula par taisnīguma un pārredzamības veicināšanu komerciālajiem lietotājiem paredzētos tiešsaistes starpniecības pakalpojumos – vispārēja pieeja

I. IEVADS

1. Komisija 2018. gada 26. aprīlī minēto regulas priekšlikumu iesniedza Eiropas Parlamentam un Padomei.¹ Šā priekšlikuma pamatā ir Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 114. pants.

¹ Dok. 8413/18 + ADD1.

2. Šīs regulas mērķis ir dot ieguldījumu pienācīgā iekšējā tirgus darbībā, izklāstot noteikumus, ar ko garantē, lai komerciālajiem tiešsaistes starpniecības pakalpojumu lietotājiem, kā arī korporatīvo tīmekļa vietņu lietotājiem attiecībā uz tiešsaistes meklētājprogrammām tiktu nodrošināta pienācīga pārredzamība un efektīvi tiesiskās aizsardzības līdzekļi.
3. Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja sniedza atzinumu par priekšlikumu 2018. gada 19. septembrī.²
4. Eiropas Parlamenta Iekšējā tirgus un patērētāju aizsardzības komiteja (*IMCO*) par savu ziņojumu vēl nav balsojusi.

II. PAŠREIZĒJAIS STĀVOKLIS

5. Konkurētspējas un izaugsmes jautājumu darba grupa priekšlikumu sāka izskatīt 2018. gada 4. maijā. Darba grupa 11 neformālās sanāksmēs, kas notika Bulgārijas un Austrijas prezidentūras laikā, diskusijās galvenokārt koncentrējās uz regulas darbības jomu, apturēšanas un izbeigšanas noteikumiem, meklēšanas rezultātu ranžēšanu, tiesvedību kā daļu no iespējamiem tiesiskās aizsardzības līdzekļiem un uz regulas izpildi.
6. Priekšlikumam pievienotais ietekmes novērtējums tika sīki izskatīts divās darba grupas sanāksmēs, kas notika 2018. gada 23. maijā un 11. jūnijā. Izkatīšana liecināja, ka delegācijas kopumā atbalsta priekšlikuma mērķi, kā arī metodes, kritērijus un viedokļus, ko apzinājusi Komisija.
7. Pastāvīgo pārstāvju komiteja (*COREPER*) 2018. gada 16. novembra sanāksmē apsprieda prezidentvalsts kompromisa tekstu (dok. 13875/1/18 REV 1) un deva savu piekrišanu, ka pielikumā pievienotais teksts vispārējās pieejas panākšanai tiek iesniegts 2018. gada 29. novembra Konkurētspējas padomē.

² TEN/662-EESC-2018.

III. SECINĀJUMS

8. Padome (Konkurētspēja) tiek aicināta atzīmēt, ka ir panākta vienošanās par šo tekstu (vispārēja pieeja), un pilnvarot prezidentvalsti par šo dosjē sākt sarunas ar Eiropas Parlamenta un Eiropas Komisijas pārstāvjiem.
-

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA

par taisnīguma [...] veicināšanu, ko panāk ar pārredzamību komerciālajiem lietotājiem paredzētos tiešsaistes starpniecības pakalpojumos un korporatīvo tīmekļa vietņu lietotājiem – attiecībā uz tiešsaistes meklētājprogrammām

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,
ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 114. pantu,
ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,
pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,
ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ³,
ņemot vērā Reģionu komitejas atzinumu ⁴,
saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru,

³ OV C , , . lpp.

⁴ OV C , , . lpp.

tā kā:

- (1) Tiešsaistes starpniecības pakalpojumi ir galvenie uzņēmējdarbības, tirdzniecības un inovācijas veicinātāji, tie var arī uzlabot patērētāju labklājību, un tos aizvien biežāk izmanto gan privātais, gan publiskais sektors. Šie pakalpojumi sniedz piekļuvi jauniem tirgiem un paver jaunas komerciālas izdevības, tādējādi ļaujot uzņēmumiem izmantot iekšējā tirgus sniegtās priekšrocības. Tie ļauj minētās priekšrocības izmantot arī Savienības patērētājiem, jo īpaši paplašinot patērētājiem tiešsaistē piedāvāto preču un pakalpojumu klāstu.
- (2) Tiešsaistes starpniecības pakalpojumiem var būt izšķirīga nozīme to uzņēmumu komerciālos panākumos, kas šādus pakalpojumus izmanto, lai sasniegtu patērētājus. **Tāpēc, lai pilnībā izmantotu platformu ekonomikas sniegtās priekšrocības, ir svarīgi, lai uzņēmumi varētu uzticēties platformām, ar kurām tie stājas komercattiecībās. Tas ir svarīgi galvenokārt tāpēc,** [...] ka augošais skaits darījumu, kuros izmanto tiešsaistes starpniecības pakalpojumus un kurus veicina spēcīgs un uz datiem balstīts netiešs tīkla efekts, palielina šādu komerciālo lietotāju (jo īpaši mikrouzņēmumu, mazo un vidējo uzņēmumu) atkarību no minētajiem pakalpojumiem, kas tiem vajadzīgi, lai sasniegtu patērētājus. Ņemot vērā pieaugošo atkarību, minēto pakalpojumu sniedzējiem bieži vien ir lielākas iespējas aizstāvēt savas intereses un faktiski rīkoties vienpusēji veidā, kas ir netaisnīgs un var kaitēt uzņēmumu, kuri ir to lietotāji, leģitīmajām interesēm un netiešā veidā arī Savienības patērētājiem.

- (3) Uzņēmumiem, kas preces un pakalpojumus patērētājiem piedāvā tīmekļa vietnēs, nozīmīgs interneta datplūsmas avots var būt tiešsaistes meklētājprogrammas, tāpēc tās var ievērojami ietekmēt tādu korporatīvo tīmekļa vietņu lietotāju komerciālos panākumus, kuri savas preces vai pakalpojumus iekšējā tirgū piedāvā tiešsaistē. Savukārt patērētāju izvēli un šādu korporatīvo tīmekļa vietņu lietotāju komerciālos panākumus būtiski ietekmē tas, kā tiešsaistes meklētājprogrammu pakalpojumu sniedzēji ranžē tīmekļa vietnes, tostarp tādas, kurās korporatīvo tīmekļa vietņu lietotāji piedāvā savas preces un pakalpojumus. Tādējādi tiešsaistes meklētājprogrammu pakalpojumu sniedzēji, pat ja viņiem nav līgumattiecību ar šiem korporatīvo tīmekļa vietņu lietotājiem, faktiski var vienpusēji rīkoties veidā, kas ir netaisnīgs un var kaitēt korporatīvo tīmekļa vietņu lietotāju leģitīmajām interesēm un netiešā veidā arī Savienības patērētājiem.
- (4) Situācijās, kad tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzēju vienpusēja rīcība noved pie tiesvedības, komerciālo lietotāju atkarība no šādiem pakalpojumiem nosaka to, ka bieži vien šo lietotāju iespējas gūt tiesisko aizsardzību ir visai ierobežotas. Daudzos gadījumos šie pakalpojumu sniedzēji nepiedāvā pieejamu un efektīvu iekšējo sūdzību izskatīšanas sistēmu. Izveidotie strīdu alternatīvas izšķiršanas mehānismi dažādu iemeslu dēļ, tostarp sakarā ar specializētu mediatoru trūkuma un komerciālo lietotāju bailēm no atbildes rīcības, arī var izrādīties neefektīvi.

(5) Tiešsaistes starpniecības pakalpojumiem un tiešsaistes meklētājprogrammām, kā arī [...]darījumiem, ko veicina minētie pakalpojumi, piemīt pārrobežu potenciāls, un mūsdienu ekonomikā tie ir īpaši svarīgi pareizai Savienības iekšējā tirgus darbībai. Dažu šo pakalpojumu sniedzēju iespējams netaisnīgā un kaitējošā tirdzniecības prakse [...] **un efektīvu tiesiskās aizsardzības līdzekļu neesamība** kavē pilnīgu šā potenciāla īstenošanu un negatīvi ietekmē pareizu iekšējā tirgus darbību. [...]

5a) Savienības līmenī būtu jāizveido [...] mērķtiecīgs obligāto noteikumu kopums **par pārredzamību**, lai iekšējā tirgū nodrošinātu taisnīgu, paredzamu, ilgtspējīgu un uzticamu tiešsaistes uzņēmējdarbības vidi [...]. [...] **Jo īpaši [...]** komerciālajiem tiešsaistes starpniecības pakalpojumu lietotājiem [...] **būtu jānodrošina** pienācīga pārredzamība, kā arī efektīvas tiesiskās aizsardzības iespējas visā Savienībā, **lai Savienībā sekmētu pārrobežu darījumdarbību un tādējādi uzlabotu pareizu iekšējā tirgus darbību un lai vērstos pret iespējamu jaunu sadrumstalotību konkrētās jomās, uz kurām attiecas šīs regulas noteikumi. Izmantojot pakāpenisku pieeju, Komisijai pārskatīšanas procesā, kā paredzēts šajā regulā, būtu jāizvērtē šo noteikumu darbība, tostarp tas, vai ir vajadzīgs papildu regulējums.**

- (6) [...] Šiem noteikumiem būtu jānodrošina arī pienācīga pārredzamība attiecībā uz korporatīvo tīmekļa vietņu lietotāju ranžēšanu meklēšanas rezultātos, ko ģenerē tiešsaistes meklētājprogrammas. Vien**laikus** minētajiem noteikumiem vajadzētu būt tādiem, kas pasargā visas tiešsaistes platformu ekonomikas inovācijas būtisko potenciālu. **Ir lietderīgi precizēt, ka šai regulai nevajadzētu skart valstu civiltiesības, jo īpaši līgumtiesības, piemēram, noteikumus par līguma spēkā esamību, rašanos, sekām vai izbeigšanu, ciktāl valstu civiltiesību noteikumi atbilst Savienības tiesībām un ciktāl uz attiecīgajiem aspektiem neattiecas šīs regulas noteikumi. Dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai brīvi piemērot valsts tiesību aktus, kas aizliedz vienpusēju rīcību vai negodīgu komercpraksi vai nosaka par to sankcijas.**

- (7) Tā kā tiešsaistes starpniecības pakalpojumiem un tiešsaistes meklētājprogrammām parasti ir pasaules mērogs, šī regula būtu jāpiemēro minēto pakalpojumu sniedzējiem neatkarīgi no tā, vai viņi darījumdarbību veic kādā dalībvalstī vai arī ārpus Savienības, ja vien ir izpildīti divi kumulatīvi nosacījumi. Pirmkārt, komerciālajiem lietotājiem vai korporatīvo tīmekļa vietņu lietotājiem darījumdarbība būtu jāveic Savienībā. Otrkārt, komerciālajiem lietotājiem vai korporatīvo tīmekļa vietņu lietotājiem, sniedzot minētos pakalpojumus, savas preces vai pakalpojumi būtu jāpiedāvā patērētājiem, kuri vismaz attiecībā uz daļu darījuma atrodas Savienībā. Šādiem patērētājiem būtu jāatrodas Savienībā, bet to dzīvesvietai nav jābūt Savienībā un tiem nav jābūt kādas dalībvalsts valstspiederīgajiem. Tādējādi šī regula nebūtu jāpiemēro gadījumos, kad komerciālie lietotāji vai korporatīvie tīmekļa vietņu lietotāji neveic darījumdarbību Savienībā vai kad tie veic darījumdarbību Savienībā, bet tiešsaistes starpniecības pakalpojumus vai tiešsaistes meklētājprogrammas izmanto, lai preces vai pakalpojumus piedāvātu tikai tādiem patērētājiem, kas atrodas ārpus Savienības, vai personām, kas nav patērētāji. **Turklāt šī regula būtu jāpiemēro neatkarīgi no tiesību aktiem, kas citādi piemērojami līgumam.**
- (8) Dažāda veida komercattiecības starp uzņēmumiem un patērētājiem tiešsaistē tiek īstenotas ar tādu pakalpojumu sniedzēju starpniecību, kas sniedz daudzpusējus pakalpojumus, kuri pamatā balstās uz vienu un to pašu ekosistēmas veidošanas uzņēmējdarbības modeli. Lai ietvertu attiecīgos pakalpojumus, tiešsaistes starpniecības pakalpojumi būtu jādefinē precīzi un tehnoloģiju ziņā neitrāli. Pakalpojumiem jo īpaši būtu jā sastāv no informācijas sabiedrības pakalpojumiem, kurus raksturo mērķis atvieglot tiešo darījumu uzsākšanu starp komerciālajiem lietotājiem un patērētājiem neatkarīgi no tā, vai darījumi tiek noslēgti tiešsaistē, attiecīgo tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzēja vai komerciālā lietotāja tiešsaistes portālā vai [...] bezsaistē, **vai vispār netiek noslēgti.** Turklāt pakalpojumi būtu jāsniedz, pamatojoties uz līgumattiecībām starp pakalpojumu sniedzējiem un komerciālajiem lietotājiem, **kuri piedāvā preces vai pakalpojumus patērētājiem** [...]. Šādas līgumattiecības būtu jāuzskata par pastāvošām, ja abas attiecīgās puses nepārprotamā [...] veidā **uz pastāvīga informācijas nesēja** izsaka savu nodomu uzņemties saistības, turklāt tai nav obligāti jābūt rakstveida piekrišanai.

- (9) Tādējādi tiešsaistes starpniecības pakalpojumu piemēriem, uz kuriem attiecas šī regula, būtu jāietver e-komercijas tiešsaistes tirdzniecības vietas, tostarp sadarbības tiešsaistes tirdzniecības vietas, kurās darbojas komerciālie lietotāji, tiešsaistes lietojumprogrammatūru pakalpojumi – **tādi kā lietotņu veikali** – un tiešsaistes sociālo plašsaziņas līdzekļu pakalpojumi, **neatkarīgi no tā, kāda tehnoloģija ir izmantota šādu pakalpojumu sniegšanai**. **Šajā ziņā tiešsaistes starpniecības pakalpojumus varētu nodrošināt arī ar balss palīdzības tehnoloģiju. Nevajadzētu būt nozīmei arī tam, vai minētie darījumi ir vai nav saistīti ar samaksu naudā, vai tam, ka darījumi daļēji tiek noslēgti bezsaistē.** Tomēr šī regula nebūtu jāpiemēro **vienādranga tiešsaistes starpniecības pakalpojumiem, kuros nepiedalās komerciālie lietotāji, tiešsaistes starpniecības pakalpojumiem, kas notiek tikai starp uzņēmumiem un netiek piedāvāti patērētājiem,** tiešsaistes reklāmu apkalpošanas rīkiem [...] **un** tiešsaistes reklāmu apmaiņas platformām, ja to mērķis nav atvieglot tiešo darījumu uzsākšanu un ja tie neparedz līgumattiecības ar patērētājiem. **Tā paša iemesla dēļ šī regula neattiecas uz meklētājprogrammu optimizācijas programmatūras pakalpojumiem, kā arī tādiem pakalpojumiem, kuru pamatā ir reklāmu bloķēšanas programmatūra. Šī regula neattiecas arī uz tehnoloģiju tiešsaistes starpniecības pakalpojumiem, kuri sasaista aparatūru un lietotnes, jo tie nav tieši saistīti ar preču piegādi vai pakalpojumu sniegšanu.** Šī regula nebūtu jāpiemēro arī tiešsaistes maksājumu pakalpojumiem, jo tie neatbilst piemērojamajām prasībām, bet būtībā drīzāk papildina darījumu, ar kuru attiecīgajiem patērētājiem tiek piegādātas preces un sniegti pakalpojumi.
- (10) Ievērojot Eiropas Savienības Tiesas attiecīgo judikatūru un ņemot vērā to, ka komerciālo lietotāju atkarība galvenokārt ir novērota saistībā ar tiešsaistes starpniecības pakalpojumiem, kas kalpo kā piekļuve patērētājiem, kuri ir fiziskas personas, patērētāja jēdziens, ko izmanto, lai precizētu šīs regulas darbības jomu, jāattiecina tikai uz fiziskām personām, kuru rīcības nolūks nav saistīts ar šo personu komercdarbību, darījumdarbību, amatniecisko darbību vai profesiju.

- (11) Konsekvences labad šajā regulā izmantotā tiešsaistes meklētājprogrammu definīcija būtu jāaskaņo ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā (ES) 2016/1148 izmantoto definīciju ⁵.
- (12) Lai vajadzības gadījumā efektīvi aizsargātu komerciālos lietotājus, šī regula būtu jāpiemēro tad, ja [...] **tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzējs** [...] ir **vienpusēji noteicis** [...] līgumisko attiecību noteikumus neatkarīgi no to nosaukuma vai formas. To, vai noteikumi ir [...] **noteikti vienpusēji**, būtu [...] **jāizvērtē**, pamatojoties uz vispārēju novērtējumu, turklāt tas, ka atsevišķi noteikumi varētu būt bijuši atsevišķi atrunāti, pats par sevi nav izšķirošs faktors.
- (13) Lai nodrošinātu, ka vispārīgie līguma noteikumi dod iespēju komerciālajiem lietotājiem noteikt tiešsaistes starpniecības pakalpojumu izmantošanas, izbeigšanas un apturēšanas komercnosacījumus, kā arī garantēt to darījuma attiecību paredzamību, šie noteikumi būtu jāizstrādā **vienkāršā un saprotamā** [...] valodā [...]. Noteikumi nebūtu jāuzskata par tādiem, kas ir sagatavoti **vienkāršā un saprotamā** [...] valodā, ja tie ir neskaidri, nenoteikti vai tajos trūkst detalizētas informācijas par svarīgiem komerciāliem jautājumiem un tādējādi tie nesniedz komerciālajiem lietotājiem pietiekamu paredzamību attiecībā uz svarīgākajiem līgumattiecību aspektiem.

⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2016/1148 par pasākumiem nolūkā panākt vienādi augsta līmeņa tīklu un informācijas sistēmu drošību visā Savienībā (OV L 194, 19.7.2016., 1. lpp.).

- (14) Vispārīgo noteikumu pārredzamība var būtiski veicināt ilgtspējīgas darbības attiecības un novērst netaisnīgu rīcību, kas kaitē komerciālajiem lietotājiem. Tādēļ tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzējiem būtu arī jānodrošina, ka noteikumi ir viegli pieejami visos līgumattiecību posmos, tostarp potenciāliem komerciālajiem lietotājiem pirms līguma noslēgšanas, un ka visi šo noteikumu grozījumi komerciālajiem lietotājiem tiek paziņoti **uz pastāvīga informācijas nesēja** noteiktā paziņošanas termiņā, kas, ņemot vērā konkrētos apstākļus, ir pamatots un samērīgs un ir vismaz 15 dienas. Minēto paziņošanas termiņu nevajadzētu piemērot, ja un tādā mērā, kādā attiecīgais komerciālais lietotājs to ir nepārprotami atcēlis, vai ja un tādā mērā, kādā nepieciešamība ieviest izmaiņas, neievērojot paziņošanas termiņu, izriet no juridiskajām saistībām, kas pakalpojuma sniedzējam ir noteiktas saskaņā ar Savienības vai valsts tiesību aktiem. **Tomēr jēdziens "grozījumi" nebūtu jāattiecina uz redakcionālām izmaiņām, ciktāl tās nemaina noteikumu saturu vai jēgu. Prasībai ierosinātos grozījumus paziņot uz pastāvīga informācijas nesēja, piemēram, pa e-pastu vai citu saziņas sistēmu, kas cita starpā ļauj saņemt un uzglabāt jebkāda tipa paziņojumus, būtu jānodrošina komerciāliem lietotājiem iespēja reāli izskatīt minētos grozījumus vēlāk.**

- (15) Lai aizsargātu komerciālos lietotājus, [...] neatbilstīgiem noteikumiem [...] **nevajadzētu būt** saistošiem attiecīgajam komerciālajam lietotājam ar ietekmi *ex tunc* [...]. Tomēr [...] **minētajam** būtu jāattiecas tikai uz konkrētajām noteikumu normām, kas nav atbilstīgas. Pārējām normām būtu jāpaliek spēkā un izpildāmām, ciktāl tās **ir derīgas un piemērojamas saskaņā ar valsts tiesību aktiem** un tās var nodalīt no neatbilstīgajām normām. [...] **Ir lietderīgi precizēt, ka tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzējam nevajadzētu atsaukties uz neatbilstīgiem noteikumiem vai to normām un nevajadzētu izvirzīt prasības uz to pamata. Tam nebūtu jāskar nekāda turpmāka noteikumu satura pārskatīšana saskaņā ar valsts tiesību aktiem.**

- 16) Tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzējam var būt likumīgi iemesli pieņemt lēmumu [...] apturēt [...] savu pakalpojumu sniegšanu konkrētam komerciālajam lietotājam, cita starpā svītrojot informāciju par atsevišķām konkrētā komerciālā lietotāja precēm vai pakalpojumiem vai faktiski dzēšot meklēšanas rezultātus. Tomēr, ņemot vērā to, ka šādi lēmumi var būtiski ietekmēt attiecīgā komerciālā lietotāja intereses, tie būtu **jāsniedz [...] pirms tam, kad apturēšana stājas spēkā, vai vienlaicīgi, uz pastāvīga informācijas nesēja norādot minētā lēmuma pamatojumu**. Pamatojums būtu jāformulē tā, lai komerciālajam lietotājam būtu skaidrs, vai pastāv iespēja apstrīdēt lēmumu, kas tādējādi uzlabotu komerciālā lietotāja iespējas vajadzības gadījumā panākt efektīvu tiesisko aizsardzību, **tostarp attiecībā uz apturēto preču vai pakalpojumu atjaunošanu**. [...] ⁶. Pamatojumā būtu jānorāda lēmuma [...] iemesli, balstoties uz pakalpojuma sniedzēja noteikumos iepriekš izklāstītajiem apsvērumiem, un tam būtu samērīgi jāattiecas uz attiecīgajiem konkrētajiem apstākļiem, kas ir šā lēmuma pamatā.

⁴ [...]

(16.a) Tiešsaistes starpniecības pakalpojuma izbeigšana un ar to saistītā tādu datu dzēšana, kuri tika sniegti, lai izmantotu tiešsaistes starpniecības pakalpojumus, vai kuri radās, sniedzot tiešsaistes starpniecības pakalpojumus, veido būtiskas informācijas zaudējumu, kas var nozīmīgi ietekmēt komerciālos lietotājus un varētu kaitēt arī to spējai pienācīgi izmantot citas tiesības, kas tiem piešķirtas ar šo regulu. Tāpēc tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzējam vismaz 30 dienas pirms tam, kad tiek izbeigta visu tā tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniegšana, būtu uz pastāvīga informācijas nesēja jāsniedz attiecīgajam komerciālajam lietotājam pamatojums. Tomēr šis paziņojuma termiņš nebūtu jāpiemēro, ja regulējumā noteiktas saistības liek tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzējam izbeigt tā tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniegšanu kopumā kādam konkrētam komerciālam lietotājam. Tāpat 30 dienu paziņošanas termiņš nebūtu jāpiemēro tad, ja tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzējs lūdz izbeigšanas tiesības saskaņā ar valsts tiesību aktiem, ievērojot Savienības tiesību aktus, kas atļauj tūlītēju izbeigšanu gadījumā, kad, ņemot vērā visus konkrētās lietas apstākļus un izsverot abu pušu intereses, nevar saprātīgi gaidīt, ka līgumiskās attiecības turpināsies līdz terminam, par ko vienojās, vai līdz paziņošanas termiņa beigām. Lai nodrošinātu samērīgumu, tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzējiem gadījumos, kad tas ir saprātīgi un tehniski iespējams, būtu savu pakalpojumu sniegšana jāaptur vai jāizbeidz tikai daļēji, piemēram, izslēdzot no saraksta tikai konkrētas komerciālā lietotāja preces vai pakalpojumus. Apturēšana un izbeigšana pilnībā tike uzskatītas par visstingrāko pasākumu.

- (17) Preču un pakalpojumu ranžēšana, ko veic tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzēji, būtiski ietekmē patērētāju izvēli un līdz ar to arī to komerciālo lietotāju komerciālos panākumus, kuri piedāvā šīs preces un pakalpojumus patērētājiem. **Ranžēšana attiecas uz komerciālo lietotāju piedāvājumu salīdzinošo pamanāmību vai meklēšanas rezultātiem piešķirto atbilstību atkarībā no tā, kā tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzēji vai tiešsaistes meklētājprogrammu pakalpojumu sniedzēji tos attēlo, izkārtoti vai pazīno, izmantojot algoritmisku secības noteikšanu, novērtējuma vai atsauksmju mehānismus, vizuālu izcelšanu vai citus uzmanības pievēršanas instrumentus vai to kombinācijas.**
- Tāpēc, lai šie procesi komerciālajiem lietotājiem kļūtu paredzamāki, lai viņi varētu labāk izprast ranžēšanas mehānisma darbību un salīdzināt dažādu pakalpojumu sniedzēju ranžēšanas metodes, tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzējiem būtu iepriekš jānorāda galvenie ranžēšanā izmantotie parametri. Galvenā parametra jēdziens būtu jāsaprot kā tāds, kas ietver visus vispārīgos kritērijus, procesus, īpašos signālus, kas iekļauti algoritmos, vai citus pielāgošanas vai pazemināšanas mehānismus, ko izmanto saistībā ar ranžēšanu.

(17.a) Ranžējumu veidojošo galveno parametru aprakstā būtu jāiekļauj arī paskaidrojums par jebkuru iespēju komerciālajiem lietotājiem par samaksu aktīvi ietekmēt ranžēšanu, kā arī par tās relatīvo ietekmi. **Šajā nozīmē samaksa varētu attiekties uz maksājumiem, kuru galvenais vai vienīgais mērķis ir uzlabot ranžējumu, kā arī netiešu samaksu, kas izpaužas kā komerciālā lietotāja piekrišana jebkādam papildu saistībām un kam praktiskas sekas var būt ranžējuma uzlabojums, – piemēram, jebkādu maksas iespēju vai palīgpakalpojumu izmantošana. Šā apraksta saturs, tostarp galveno parametru skaits un tips, attiecīgi var ievērojami atšķirties atkarībā no konkrētajiem tiešsaistes starpniecības pakalpojumiem vai attiecīgās tiešsaistes meklētājprogrammas, bet tam [...]** būtu jāsniedz komerciālajiem lietotājiem pietiekama izpratne par to, kā ranžēšanas mehānismā tiek ņemtas vērā to piedāvāto faktisko preču vai pakalpojumu iezīmes, un izpratne par šo preču vai pakalpojumu atbilstību konkrētu tiešsaistes starpniecības pakalpojumu patērētājiem. **Komerčiālo lietotāju preču vai pakalpojumu kvalitātes mērīšanai izmantotie indikatori, redaktoru izmantošana un viņu iespējas ietekmēt minēto preču vai pakalpojumu ranžējumu, tas, cik lielā mērā samaksa ietekmē ranžējumu, kā arī elementi, kas nav saistīti vai ir tikai attāli saistīti ar pašu preci vai pakalpojumu, piemēram, tiešsaistes piedāvājuma noformējuma elementi, varētu būt piemēri galvenajiem parametriem, kuriem – ja tie ir vienkāršā un saprotamā valodā izklāstīti ranžēšanas mehānisma vispārīgajā aprakstā – būtu jāpalīdz komerciālajiem lietotājiem gūt vajadzīgo pietiekamo izpratni par tā darbību.**

(18) Tāpat arī tīmekļa vietņu, īpaši to vietņu, kurās uzņēmumi piedāvā preces un pakalpojumus patērētājiem, ranžēšana, ko veic tiešsaistes meklētājprogrammu pakalpojumu sniedzēji, būtiski ietekmē patērētāju izvēli un šādu korporatīvo tīmekļa vietņu lietotāju komerciālos panākumus. Tādēļ tiešsaistes meklētājprogrammu pakalpojumu sniedzējiem būtu jāsniedz apraksts par galvenajiem parametriem, kas nosaka, kā tiks ranžētas visas indeksētās tīmekļa vietnes, tostarp tīmekļa vietnes, ko izmanto korporatīvo tīmekļa vietņu lietotāji, kā arī citas tīmekļa vietnes, **un minēto galveno parametru relatīvais nozīmīgums salīdzinājumā ar citiem parametriem.** Tiešsaistes meklētājprogrammu gadījumā šim aprakstam būtu ne vien jāpiedāvā informācija par preču un pakalpojumu īpašībām un to atbilstību patērētājiem, bet arī jāsniedz korporatīvo tīmekļa vietņu lietotājiem atbilstīga izpratne par to, vai – un, ja tā ir, tad kā un cik lielā mērā – tiek ņemta vērā konkrēta izmantotās tīmekļa vietnes dizaina specifika, piemēram, optimizācija attēlošanai mobilajās telesakaru ierīcēs, **un tajā būtu jāiekļauj arī paskaidrojums par jebkuru iespēju komerciālajiem lietotājiem par samaksu aktīvi ietekmēt ranžējumu, kā arī par tā relatīvo ietekmi.** Tā kā starp tiešsaistes meklētājprogrammu pakalpojumu sniedzējiem un korporatīvo tīmekļa vietņu lietotājiem nav līgumattiecību, minētajam aprakstam vajadzētu būt pieejamam sabiedrībai acīmredzamā un viegli pieejamā vietā attiecīgajā tiešsaistes meklētājprogrammā. **Šajā nozīmē tīmekļa vietņu daļas, kas prasa lietotājiem pieteikties vai reģistrēties, nebūtu jāsaprot kā viegli un publiski pieejamas.** Lai korporatīvo tīmekļa vietņu lietotājiem nodrošinātu paredzamību, apraksts būtu arī regulāri jāatjaunina, tostarp nodrošinot, ka visas galveno parametru izmaiņas var viegli identificēt.

(18.a) Tiešsaistes starpniecības vai tiešsaistes meklētājprogrammu pakalpojumu sniedzējiem ar šo regulu nevajadzētu prasīt atklāt detalizētu ranžēšanas mehānismu darbību, tostarp algoritmus. Tāpat nevajadzētu kaitēt to spējai vērsties pret trešo personu veiktām negodprātīgām manipulācijām ar ranžējumu, tostarp patērētāju interesēs. Vispārīgam galveno ranžēšanas parametru aprakstam būtu jāaizsargā minētās intereses, vienlaikus nodrošinot komerciālajiem lietotājiem un korporatīvo tīmekļa vietņu lietotājiem pietiekamu izpratni par to, kā darbojas ranžēšana saistībā ar to, kā viņi izmanto konkrētus tiešsaistes starpniecības pakalpojumus vai tiešsaistes meklētājprogrammas. Lai nodrošinātu šīs regulas mērķa sasniegšanu, apsvērumiem par tiešsaistes starpniecības pakalpojumu vai tiešsaistes meklētājprogrammu lietotāju komerciālajām interesēm nekad nevajadzētu būt par iemeslu tam, ka tiek atteikts izpaust galvenos parametrus, kas nosaka ranžējumu. Šajā sakarībā [...] sniegtajam aprakstam būtu vismaz jābalstās uz faktiskajiem datiem par izmantoto ranžēšanas parametru atbilstību. Ja galvenie parametri vai informācija par parametru attiecīgo nozīmīgumu tiek uzskatīti par tirdzniecības noslēpumu, tiek piemērots Direktīvas (ES) 2016/943 1. panta 2. punkta b) apakšpunkts.

- (19) Ja tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzējs pats piedāvā patērētājiem noteiktas preces vai pakalpojumus, izmantojot savus tiešsaistes starpniecības pakalpojumus, vai dara to, izmantojot tā kontrolē esošu komerciālo lietotāju, tad minētais pakalpojumu sniedzējs var tieši konkurēt ar citiem tā tiešsaistes starpniecības pakalpojuma komerciālajiem lietotājiem, kurus tas nekontrolē. Šādās situācijās jo īpaši ir svarīgi, lai tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzējs rīkotos pārredzami un aprakstītu jebkādu iespējamu atšķirīgu attieksmi — neatkarīgi no tā, vai tā tiek īstenota ar juridiskiem, komerciāliem vai tehniskiem līdzekļiem – pret precēm vai pakalpojumiem, ko viņš piedāvā pats, salīdzinājumā ar attieksmi pret tām precēm vai pakalpojumiem, ko piedāvā citi komerciālie lietotāji. Lai nodrošinātu proporcionalitāti, šī pienākuma izpilde būtu jāparedz vispārējā tiešsaistes starpniecības pakalpojumu līmenī, nevis tādu atsevišķu preču vai pakalpojumu līmenī, ko piedāvā, izmantojot minētos pakalpojumus.
- (20) Tiešsaistes platformu ekonomikā spēja piekļūt datiem, tostarp personas datiem, un izmantot tos var pavērt iespēju radīt būtisku vērtību – **gan kopumā, gan iesaistītajiem komerciālajiem lietotājiem un tiešsaistes starpniecības pakalpojumiem**. Līdz ar to ir svarīgi, lai tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzēji sniegtu komerciālajiem lietotājiem skaidru aprakstu par to, kādā apmērā, veidā un ar kādiem nosacījumiem minētie pakalpojumu sniedzēji piekļūst konkrētu kategoriju datiem un izmanto tos. Lai uzņēmēji varētu saprast, vai tie var izmantot datus, kas veicinātu vērtības radīšanu, tostarp, iespējams, saglabājot trešo personu datu pakalpojumus, aprakstam vajadzētu būt samērīgam un tajā varētu atsaukties uz vispārīgiem piekļuves nosacījumiem, nevis uz faktisku datu vai datu kategoriju pilnīgu identifikāciju. **Šādi pārredzamības pasākumi var palīdzēt intensīvākai datu apmaiņai un kā nozīmīgs inovācijas un izaugsmes avots sekmēt centienus radīt vienotu Eiropas datu telpu**. Personas datu apstrādē būtu jāievēro **Savienības datu aizsardzības noteikumi, īpaši Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/679** ⁷.

⁷ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/679 (2016. gada 27. aprīlis) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK (Vispārīgā datu aizsardzības regula) (dokuments attiecas uz EEZ) (OV L 119, 4.5.2016., 1. lpp.).

- (21) Atsevišķos gadījumos tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzēji ar noteikumiem varētu ierobežot komerciālos lietotājus, kuri vēlas, izmantojot citus līdzekļus, nevis minētos tiešsaistes starpniecības pakalpojumus, piedāvāt patērētājiem preces vai pakalpojumus ar izdevīgākiem nosacījumiem. Minētajos gadījumos attiecīgajiem pakalpojumu sniedzējiem būtu jānorāda šādas rīcības iemesls, jo īpaši atsaucoties uz galvenajiem ekonomiskajiem, komerciālajiem vai juridiskajiem apsvērumiem attiecībā uz ierobežojumiem. Tomēr šis pārredzamības pienākums nebūtu jāsaprot kā tāds, kas ietekmē šādu ierobežojumu likumības novērtēšanu saskaņā ar citiem Savienības tiesību aktiem vai dalībvalstu tiesību aktiem, kuri ir saskaņā ar Savienības tiesību aktiem, tostarp konkurences un netaisnīgas komercprakses jomā, un šādu tiesību aktu piemērošanu.
- (22) Lai komerciālajiem lietotājiem, tostarp tiem, kuru attiecīgo tiešsaistes starpniecības pakalpojumu izmantošana varētu tikt apturēta vai pārtraukta, dotu iespēju piekļūt tūlītējiem, piemērotiem un efektīviem tiesiskās aizsardzības līdzekļiem, tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzējiem būtu jāievieš iekšēja sūdzību izskatīšanas sistēma. Iekšējās sūdzību izskatīšanas sistēmas mērķim vajadzētu būt nodrošināt, ka ievērojamu daļu sūdzību tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzējs un attiecīgais komerciālais lietotājs var atrisināt divpusēji. Turklāt, ja tiktu nodrošināts, ka tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzēji publicē informāciju par savas iekšējās sūdzību izskatīšanas sistēmas darbību un efektivitāti, tam būtu jāpalīdz uzņēmējiem izprast problēmu veidus, kas var rasties saistībā ar dažādu tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniegšanu, un iespēju ātri un efektīvi panākt divpusēju atrisinājumu.

- (23) Šīs regulas prasības attiecībā uz iekšējām sūdzību izskatīšanas sistēmām noteiktas, lai tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzējiem nodrošinātu pietiekamu elastīgumu šo sistēmu uzturēšanā un konkrētu sūdzību risināšanā, tādējādi līdz minimumam samazinot administratīvo slogu. Turklāt iekšējām sūdzību izskatīšanas sistēmām būtu jāļauj tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzējiem vajadzības gadījumā samērīgā veidā vērsties pret jebkādu minēto sistēmu negodprātīgu izmantošanu, ko daži komerciālie lietotāji varētu censties darīt. [...] Ņemot vērā šādu sistēmu izveides un darbības izmaksas, ir lietderīgi no minētajiem pienākumiem atbrīvot jebkuru tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzēju, kas ir mazais uzņēmums saskaņā ar attiecīgajiem Komisijas Ieteikuma 2003/361/EK ⁸ noteikumiem. **Minētajā ieteikumā izklāstītie konsolidācijas noteikumi nodrošina, ka tiek novērsta jebkāda apiešana. Šādam atbrīvojumam nevajadzētu skart minēto uzņēmumu tiesības brīvprātīgi izveidot iekšējo sūdzību izskatīšanas sistēmu, kas atbilst šajā regulā izklāstītajiem kritērijiem.**

[...]

(24) Mediācija var piedāvāt tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzējiem un to komerciālajiem lietotājiem līdzekļus strīdu izšķiršanai pieņemamā veidā, neizmantojot tiesvedību, kas var būt laikietilpīga un dārga. Tāpēc tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzējiem būtu jāatvieglo mediācija, proti, jānorāda **vismaz divi publiski vai privāti mediatori, kurus viņi vēlas iesaistīt. Minimālā norādāmo mediatoru skaita mērķis ir nodrošināt mediatoru neitralitāti.** Ja mediatori savus pakalpojumus sniedz no vietas ārpus Savienības, tie būtu jānorāda tikai tad, ja ir pārlicība, ka šo pakalpojumu izmantošana attiecīgajiem komerciālajiem lietotājiem nekādā veidā neatņem tiesisko aizsardzību, ko nodrošina Savienības vai dalībvalstu tiesību akti, tostarp šīs regulas prasības un piemērojamie tiesību akti par personas datu un komercnoslēpumu aizsardzību. Lai minētie mediatori būtu pieejami, taisnīgi un cik vien iespējams ātri, efektīvi un lietderīgi, tiem būtu jāatbilst noteiktiem kritērijiem. **Tomēr, ja tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzējiem un to komerciālajiem lietotājiem ir radies strīds, tiem vajadzētu būt brīvai iespējai kopīgi izvēlēties jebkuru mediatoru. Saskaņā ar Direktīvu (ES) Nr. 2008/52 šajā regulā paredzētajai mediācijai vajadzētu būt brīvprātīgam procesam tādā ziņā, ka pašas puses atbild par procesu un var to jebkurā brīdī sākt un izbeigt. Neskarot tā brīvprātīgo raksturu, tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzējiem būtu labā ticībā jāizskata lūgumi iesaistīties šajā regulā paredzētajā mediācijā.**

- (25) Tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzējiem būtu jāsedz samērīga mediācijas izmaksu daļa, ņemot vērā visus attiecīgos konkrētās lietas elementus. Tādēļ mediatoram būtu jāiesaka, kāda ir samērīga daļa konkrētajā gadījumā. [...] **Nemot vērā izmaksas un administratīvo slogu, kas saistīti ar nepieciešamību noteikumos norādīt mediatorus, ir lietderīgi no minētā pienākuma atbrīvot visus tos tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzējus, kas ir mazie uzņēmumi saskaņā ar attiecīgajiem Komisijas Ieteikuma 2003/361/EK noteikumiem. Minētajā ieteikumā izklāstītie konsolidācijas noteikumi nodrošina, ka ir novērsta jebkāda apiešana. Tomēr tam nevajadzētu skart minēto uzņēmumu tiesības savos noteikumos norādīt mediatorus, kas atbilst šajā regulā izklāstītajiem kritērijiem.**
- (26) Lai Savienībā veicinātu ar tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniegšanu saistītu strīdu izšķiršanu, izmantojot mediāciju, Komisijai būtu jāveicina specializētu mediācijas organizāciju izveide, jo tādu pašlaik nav. Tādu mediatoru iesaistei, kuriem ir specializētas zināšanas par tiešsaistes starpniecības pakalpojumiem un tiešsaistes meklētājprogrammām, kā arī zināšanas par konkrētajām nozarēm, kurās minētie pakalpojumi tiek sniegti, būtu jāvairo abu pušu uzticēšanās mediācijas procesam un jāpalielina iespēja šajā procesā panākt ātru, taisnīgu un apmierinošu rezultātu.

(27) Dažādi faktori, piemēram, ierobežoti finanšu līdzekļi, bailes no atbildes rīcības un ekskluzīvas tiesības izvēlēties noteikumos ietveramos tiesas valsts tiesību aktu noteikumus, var ierobežot esošo tiesiskās aizsardzības iespēju efektivitāti, jo īpaši to iespēju efektivitāti, kuras izmantojot, komerciālajiem lietotājiem vai korporatīvo tīmekļa vietņu lietotājiem jāīsteno atsevišķi un jābūt identificējamiem. Lai nodrošinātu šīs regulas efektīvu piemērošanu, būtu jāparedz, ka organizācijas, apvienības, kas pārstāv komerciālos lietotājus vai korporatīvo tīmekļa vietņu lietotājus, kā arī noteiktas dalībvalstīs izveidotās publiskās iestādes var iesniegt prasību valstu tiesās **saskaņā ar valsts tiesību aktiem, tostarp valsts procesuālajām prasībām.** Šādai prasību iesniegšanai valstu tiesās vajadzētu būt vērstai uz to, lai apturētu vai aizliegto šajā regulā izklāstīto noteikumu pārkāpumus un novērstu turpmākus zaudējumus, kas varētu apdraudēt ilgtspējīgas darbības attiecības tiešsaistes platformu ekonomikā. Lai nodrošinātu, ka šādas organizācijas vai apvienības minētās tiesības īsteno efektīvi un piemērotā veidā, tām vajadzētu atbilst noteiktiem kritērijiem. **Konkrētāk, tām jābūt pienācīgi izveidotām saskaņā ar dalībvalsts tiesību aktu, tām jābūt bezpeļņas struktūrām un tām jāīsteno savi mērķi ilgstošā veidā. Minētajām prasībām būtu jānovērš jebkāda organizāciju vai asociāciju *ad hoc* veidošana konkrētai darbībai vai konkrētām darbībām vai nolūkā iegūt peļņu. Turklāt pilnībā publiski atklātai informācijai par dalību, pārvaldības struktūru un finansēm būtu jānovērš jebkāda nevēlama ietekme no finansētājiem, kas ir trešās personas. Lai izvairītos no interešu konflikta, organizācijām vai apvienībām, kas pārstāv komerciālos lietotājus vai korporatīvo tīmekļa vietņu lietotājus, nebūtu jāpieņem finansējums no jebkādiem tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzējiem vai no tiešsaistes meklētājprogrammu pakalpojumu sniedzējiem.** Ņemot vērā attiecīgo publisko iestāžu īpašo statusu dalībvalstīs, kurās šādas iestādes ir izveidotas, būtu jānosaka vienīgi tas, ka tām saskaņā ar attiecīgajiem valsts tiesību aktu noteikumiem ir īpaši uzdots veikt šādus pasākumus vai nu attiecīgo pušu kopējās interesēs, vai arī vispārējās interesēs, bez nepieciešamības šos kritērijus piemērot šādām publiskām iestādēm.

(27.a) Būtu jāpaziņo Komisijai organizācijas, apvienības un publiskas iestādes, kurām dalībvalstu ieskatā vajadzētu būt kvalificētām celt prasību saskaņā ar šīs regulas noteikumiem. Šādā paziņojumā dalībvalstīm būtu jāveic konkrēta atsauce uz attiecīgajiem valsts noteikumiem, saskaņā ar kuriem organizācija, apvienība vai publiska iestāde tika izveidota, un attiecīgā gadījumā jāatsaucas uz attiecīgo publisko reģistru, kurā organizācija vai apvienība ir reģistrēta. Ar šo dalībvalstīm doto papildu izraudzīšanās iespēju būtu jānodrošina zināma juridiskā noteiktība un paredzamība, uz ko komerciālie lietotāji un korporatīvo tīmekļa vietņu lietotāji var palauties. Vienlaikus tās mērķis ir padarīt juridiskās procedūras efektīvākas un īsākas, kas šķiet piemēroti šādā kontekstā. Komisijai būtu jānodrošina šo organizāciju, apvienību un publisko iestāžu saraksta publicēšana *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*, un minētajam sarakstam būtu jākalpo kā atspēkojamam pierādījumam par prasību cēlušās organizācijas, apvienības vai publiskās iestādes tiesībspēju un rīcībspēju. Ja pastāv bažas attiecībā uz kādu izraudzīšanu, dalībvalstij, kas organizāciju, apvienību vai publisko iestādi ir izraudzījusies, būtu minētās bažas jāizmeklē. Organizācijām, apvienībām un publiskām iestādēm, kuras dalībvalsts nav izraudzījusies, vajadzētu būt iespējai celt prasību valsts tiesās, to tiesībspēju pārbauda saskaņā ar šajā regulā izklāstītajām prasībām. Jebkādām šādām darbībām nekādā veidā nevajadzētu ietekmēt komerciālo lietotāju un korporatīvo tīmekļa vietņu lietotāju tiesības veikt tiesiskas darbības individuāli.

(27.b) Dalībvalstīm, kurās jau pastāv dažādas izpildes sistēmas, nebūtu jānosaka pienākums veidot jaunas valsts izpildes struktūras. Dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai uzticēt pastāvošajām iestādēm, tostarp tiesām, šīs regulas izpildi. Šai regulai nebūtu jāuzliek pienākums dalībvalstīm nodrošināt *ex officio* izpildi vai uzlikt soda naudas.

- (28) Rīcības kodeksi, ko izstrādājuši vai nu attiecīgie pakalpojumu sniedzēji vai arī tos pārstāvošas organizācijas vai apvienības, var veicināt šīs regulas pareizu piemērošanu, tādēļ to izstrāde būtu jāveicina. Izstrādājot šādus rīcības kodeksus un apspriežoties ar visām attiecīgajām ieinteresētajām personām, būtu jāņem vērā attiecīgo nozaru īpatnības, kā arī mikrouzņēmumu, mazo un vidējo uzņēmumu īpatnības. **Tāpēc šādiem rīcības kodeksiem vajadzētu būt izklāstītiem objektīvi un nediskriminējoši, lai izvairītos no nevajadzīgiem piekļuves šķēršļiem.**
- (29) Komisijai būtu šī regula periodiski jāizvērtē, galvenokārt ar mērķi noteikt grozījumu nepieciešamību, ņemot vērā attiecīgo tehnoloģiju vai tirgus attīstību. **Lai gūtu plašu pārskatu par šādu attīstību, izvērtēšanā būtu jāņem vērā dalībvalstu un attiecīgo ieinteresēto personu pieredze.**
- (30) Sniedzot šajā regulā prasīto informāciju, pēc iespējas būtu jāņem vērā personu ar invaliditāti īpašās vajadzības saskaņā ar mērķiem, kas noteikti Apvienoto Nāciju Organizācijas Konvencijā par personu ar invaliditāti tiesībām ⁹.
- (31) Ņemot vērā to, ka šīs regulas mērķi – proti, **reglamentēt konkrētus pārredzamības un tiesiskās aizsardzības aspektus, lai** nodrošinātu taisnīgu, paredzamu, ilgtspējīgu un uzticamu tiešsaistes uzņēmējdarbības vidi iekšējā tirgū – nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs, bet mēroga un ietekmes dēļ minētos mērķus var labāk sasniegt Savienības līmenī, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā regulā būtu jāparedz vienīgi tie pasākumi, kas ir vajadzīgi minētā mērķa sasniegšanai.

⁹ ANO Konvencija par personu ar invaliditāti tiesībām (*UNCRPD*), pieejama: <https://www.un.org/development/desa/disabilities/convention-on-the-rights-of-persons-with-disabilities.html>.

(32) [...]

(33) Šīs regulas nolūks ir nodrošināt, ka pilnībā tiek ievērotas tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību un taisnīgu tiesu, un veicināt darījumdarbības brīvību, kā noteikts Eiropas Savienības Pamattiesību hartas attiecīgi 47. un 16. pantā,

IR PIEŅĒMUŠI ŠO REGULU.

1. pants

Priekšmets un piemērošanas joma

1. Šīs regulas **mērķis ir veicināt iekšējā tirgus pienācīgu darbību**, [...] **izklāstot** noteikumus, kas garantē, ka tiešsaistes starpniecības pakalpojumu komerciālajiem lietotājiem un korporatīvo tīmekļa vietņu lietotājiem saistībā ar tiešsaistes meklētājprogrammām tiek nodrošināta pienācīga pārredzamība un efektīvi tiesiskās aizsardzības līdzekļi.
2. Šo regulu piemēro tiešsaistes starpniecības pakalpojumiem un tiešsaistes meklētājprogrammām, ko nodrošina vai piedāvā nodrošināt attiecīgi komerciālajiem lietotājiem un korporatīvo tīmekļa vietņu lietotājiem, kuru uzņēmējdarbības vieta vai dzīvesvieta ir Savienībā un kuri, izmantojot tiešsaistes starpniecības pakalpojumus vai tiešsaistes meklētājprogrammas, piedāvā preces vai pakalpojumus patērētājiem, kas atrodas Savienībā, neatkarīgi no minēto pakalpojumu sniedzēju uzņēmējdarbības veikšanas vietas vai dzīvesvietas un **neatkarīgi no no tā, kādi tiesību akti citādi būtu piemērojami**.

3. Šī regula neskar valstu noteikumus, kuri saskaņā ar Savienības tiesībām aizliedz vienpusēju rīcību vai negodīgu komercpraksi vai paredz sankcijas par to. Šī regula neskar valstu civiltiesības, jo īpaši līgumtiesības, piemēram, noteikumus par līguma spēkā esamību, rašanos, sekām vai izbeigšanu, ciktāl valstu civiltiesību noteikumi atbilst Savienības tiesībām un ciktāl uz attiecīgajiem aspektiem neattiecas šīs regulas noteikumi.
4. Šī regula neskar Savienības tiesību aktus, kas piemērojami tādās jomās kā tiesu iestāžu sadarbība civillietās, konkurence, datu aizsardzība, komercnoslēpumu aizsardzība, patērētāju tiesību aizsardzība, elektroniskā komercija un finanšu pakalpojumi.

2. pants

Definīcijas

Šajā regulā piemēro šādas definīcijas:

- 1) "komerciālais lietotājs" ir jebkura fiziska vai juridiska persona, kas, izmantojot tiešsaistes starpniecības pakalpojumus, piedāvā patērētājiem preces vai pakalpojumus nolūkos, kas saistīti ar tās komercdarbību, darījumdarbību, amatniecisko darbību vai profesiju;
- 2) "tiešsaistes starpniecības pakalpojumi" ir pakalpojumi, kas atbilst visām šādām prasībām:
 - a) tie ir informācijas sabiedrības pakalpojumi Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas (ES) 2015/1535 ¹⁰ 1. panta 1. punkta b) apakšpunkta nozīmē;

¹⁰ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2015/1535 (2015. gada 9. septembris), ar ko nosaka informācijas sniegšanas kārtību tehnisko noteikumu un Informācijas sabiedrības pakalpojumu noteikumu jomā (OV L 241, 17.9.2015., 1. lpp.).

- b) tie ļauj komerciālajiem lietotājiem piedāvāt preces vai pakalpojumus patērētājiem nolūkā atvieglot tiešo darījumu uzsākšanu starp šiem komerciālajiem lietotājiem un patērētājiem neatkarīgi no tā, kur šie darījumi beigās tiek noslēgti;
 - c) tos sniedz komerciālajiem lietotājiem, pamatojoties uz līgumattiecībām starp šo pakalpojumu sniedzēju [...] un [...] komerciālajiem lietotājiem, **kuri piedāvā preces vai pakalpojumus patērētājiem** [...];
- 3) "tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzējs" ir jebkura fiziska vai juridiska persona, kas sniedz vai piedāvā sniegt komerciālajiem lietotājiem tiešsaistes starpniecības pakalpojumus;
 - 4) "patērētājs" ir jebkura fiziska persona, kura rīkojas nolūkos, kas nav saistīti ar viņa(-s) komercdarbību, uzņēmējdarbību, amatniecisko darbību vai profesiju;
 - 5) "tiešsaistes meklētājprogramma" ir digitālais pakalpojums, kas ļauj lietotājiem veikt meklējumus principā visās tīmekļa vietnēs vai tīmekļa vietnēs konkrētā valodā, pamatojoties uz vaicājumu par jebkādu tematu atslēgvārda, frāzes vai citu ievaddatu veidā, un sniedz [...] **rezultātus jebkādā formātā**, kurā var atrast informāciju saistībā ar prasīto saturu;
 - 6) "tiešsaistes meklētājprogrammu pakalpojumu sniedzējs" ir jebkura fiziska vai juridiska persona, kas nodrošina vai piedāvā nodrošināt lietotājiem tiešsaistes meklētājprogrammas;
 - 7) "korporatīvo tīmekļa vietņu lietotājs" ir jebkura fiziska vai juridiska persona, kas izmanto [...] **tiešsaistes saskarni, proti, jebkādu programmatūru, tostarp tīmekļa vietni vai tās daļu un lietotnes, tostarp mobilās lietotnes**, lai patērētājiem piedāvātu preces vai pakalpojumus nolūkos, kas saistīti ar tās komercdarbību, darījumdarbību, amatniecisko darbību vai profesiju;

- 8) "ranžējums" ir relatīvā pamanāmība, ko piešķir precēm vai pakalpojumiem, kurus [...] piedāvā [...], izmantojot tiešsaistes starpniecības pakalpojumus, vai [...] **atbilstība, ko** [...] tiešsaistes meklētājprogrammas **piešķir meklēšanas rezultātiem**, un ko attiecīgi tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzēji vai tiešsaistes meklētājprogrammu pakalpojumu sniedzēji attēlo, izkārto vai paziņo patērētājiem neatkarīgi no šāda attēlošanas, izkārtošanas vai paziņošanas izmantotajām tehnoloģijām;
- 9) "kontrole" ir uzņēmuma īpašumtiesības vai spēja uzņēmumu izšķiroši ietekmēt Padomes Regulas (EK) Nr. 139/2004 ¹¹ 3. panta 2. punkta nozīmē;
- 10) "noteikumi" ir visi noteikumi **un** nosacījumi [...] **vai specifikācijas** neatkarīgi no to nosaukuma vai formas, kuri reglamentē līgumattiecības starp tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzēju un to komerciālajiem lietotājiem un kurus vienpusēji nosaka tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzējs;
- 11) "mediācija" ir jebkāds strukturēts process, kas definēts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas (ES) 2008/52 par konkrētiem mediācijas aspektiem civillietās un komercietās 3. panta a) apakšpunktā;**
- 12) "pastāvīgs informācijas nesējs" ir jebkurš instruments, kas ļauj komerciālajiem lietotājiem glabāt tiem personīgi adresētu informāciju tādā veidā, ka tā ir pieejama turpmākai izmantošanai, tik ilgi, cik tas ir atbilstoši informācijas nolūkiem, un tā, lai būtu iespējams uzglabāto informāciju reproducēt nemainītā veidā.**

¹¹ Padomes Regula (EK) Nr. 139/2004 (2004. gada 20. janvāris) par kontroli pār uzņēmumu koncentrāciju (EK Apvienošanās regula) (OV L 24, 29.1.2004., 1. lpp.).

3. pants

Noteikumu [...] paredzamība

1. Tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzēji nodrošina, ka to noteikumi:

- a) ir sagatavoti **vienkāršā un saprotamā** [...] valodā;
- b) ir viegli pieejami komerciālajiem lietotājiem visos ar tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzēju izveidoto komercattiecību posmos, tostarp posmā pirms līguma noslēgšanas;
- c) izklāsta [...] iemeslus lēmumiem pilnībā vai daļēji apturēt vai izbeigt savu tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniegšanu komerciālajiem lietotājiem.

2. [...]

[...] Tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzēji attiecīgajiem komerciālajiem lietotājiem uz **pastāvīga informācijas nesēja** [...] paziņo par jebkādiem [...] **ierosinātiem** savu noteikumu grozījumiem.

[...] **Ierosinātos** grozījumus neīsteno pirms tāda paziņošanas termiņa beigām, kas ir pamatots un samērīgs ar paredzēto izmaiņu raksturu un apjomu, kā arī ar to sekām attiecīgajam komerciālajam lietotājam. Minētais paziņošanas termiņš ir vismaz 15 dienas no dienas, kad tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzējs attiecīgajiem komerciālajiem lietotājiem paziņo par [...] **ierosinātajām** izmaiņām.

Attiecīgie komerciālie lietotāji **jebkurā brīdī pēc minētā paziņojuma** var vai nu ar rakstisku paziņojumu, vai skaidri apstiprinošu darbību atcelt šā punkta otrajā daļā minēto paziņošanas termiņu.

3. [...] Attiecīgajam komerciālajam lietotājam nav saistoši noteikumi – vai konkrētas to normas –, kas neatbilst 1. punkta prasībām, kā arī tādi noteikumu grozījumi, kurus tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzējs īsteno pretēji 2. punkta noteikumiem.
4. [...] Ja uz tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzēju attiecas regulējumā noteiktas saistības, kas uzliek pienākumu grozīt tā noteikumus tādā veidā, kas tam neļauj ievērot [...] 2. punkta otrajā daļā minēto paziņošanas termiņu, šo paziņošanas termiņu nepiemēro.

4. pants

Apturēšana un izbeigšana

[...] [...]

[...] [...]

1. Ja tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzējs nolemj apturēt savu tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniegšanu konkrētam komerciālam lietotājam attiecībā uz konkrētām minētā komerciālā lietotāja piedāvātām precēm vai pakalpojumiem, tas attiecīgajam komerciālajam lietotājam uz pastāvīga informācijas nesēja pirms pakalpojumu apturēšanas vai brīdī, kad šāda apturēšana stājas spēkā, sniedz minētā lēmuma pamatojumu.
2. Ja tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzējs nolemj izbeigt visu savu tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniegšanu konkrētam komerciālam lietotājam, tas attiecīgajam komerciālajam lietotājam vismaz 30 dienas pirms pakalpojumu izbeigšanas stāšanās spēkā uz pastāvīga informācijas nesēja sniedz minētā lēmuma pamatojumu.
3. Šā panta 2. punktā minēto paziņošanas termiņu nepiemēro, ja uz tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzēju:
 - a) attiecas regulējumā noteiktas saistības, kas tam uzliek pienākumu izbeigt visu savu tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniegšanu konkrētam komerciālam lietotājam tādā veidā, kas tam neļauj ievērot šo paziņošanas termiņu, vai
 - b) tas izmanto izbeigšanas tiesības sevišķi svarīga iemesla dēļ saskaņā ar valsts tiesību aktiem, kas atbilst Savienības tiesību aktiem.

Tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzējs bez liekas kavēšanās attiecīgajam komerciālajam lietotājam uz pastāvīga informācijas nesēja sniedz minētā lēmuma pamatojumu.

4. Šā panta 1. un 2. punktā minētajā pamatojumā ietver atsauci uz konkrētajiem faktiem vai apstākļiem, kuru rezultātā tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzējs pieņēma lēmumu, kā arī atsauci uz attiecīgajiem minētā lēmuma iemesliem, kas minēti 3. panta 1. punkta c) apakšpunktā.

5. pants

Ranžējums

1. Tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzēji savos noteikumos izklāsta galvenos parametrus, pēc kuriem nosaka ranžējumu, un to, kāds ir minēto galveno parametru relatīvais nozīmīgums [...] salīdzinājumā ar citiem parametriem.

[...]
2. Tiešsaistes meklētājprogrammu pakalpojumu sniedzēji viegli un publiski pieejamā aprakstā, kas sagatavots **vienkāršā un saprotamā** [...] valodā un pieejams minēto pakalpojumu sniedzēju tiešsaistes meklētājprogrammās, izklāsta korporatīvo tīmekļa vietņu lietotājiem galvenos parametrus, pēc kuriem nosaka ranžējumu, **un to, kāds ir minēto galveno parametru relatīvais nozīmīgums salīdzinājumā ar citiem parametriem** [...]. Tiešsaistes meklētājprogrammu pakalpojumu sniedzēji šo aprakstu regulāri atjaunina.
- 2.a **Ja galvenie parametri paredz iespēju par tiešu vai netiešu atlīdzību, ko komerciālie lietotāji vai korporatīvo tīmekļa vietņu lietotāji maksā attiecīgajam pakalpojumu sniedzējam, ietekmēt ranžējumu, minētais pakalpojumu sniedzējs saskaņā ar 1. un 2. punktā izklāstītajām prasībām apraksta arī minētās iespējas un to, kā šāda atlīdzība ietekmē ranžējumu.**

3. Apraksti, kas minēti 1. [...] 2. **un 2.a** punktā, ir pietiekami, lai komerciālie lietotāji vai korporatīvo tīmekļa vietņu lietotāji varētu gūt atbilstošu izpratni par to, vai – un, ja tā ir, tad kā un cik lielā mērā – ranžēšanas mehānismā ņem vērā:
- a) to preču un pakalpojumu īpašības, ko patērētājiem piedāvā tiešsaistes starpniecības pakalpojumos vai tiešsaistes meklētājprogrammā;
 - b) minēto īpašību atbilstību minētajiem patērētājiem;
 - c) attiecībā uz tiešsaistes meklētājprogrammām – korporatīvo tīmekļa vietņu lietotāju izmantoto tīmekļa vietņu dizaina specifiku.
4. [...]

6. pants

Atšķirīga attieksme

1. Tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzēji savos noteikumos iekļauj aprakstu par jebkādu atšķirīgu attieksmi, ko tie piemēro vai var piemērot precēm vai pakalpojumiem, kurus patērētājiem minētajos tiešsaistes starpniecības pakalpojumos piedāvā pats pakalpojumu sniedzējs vai jebkuri komerciālie lietotāji, ko minētais pakalpojumu sniedzējs kontrolē, un precēm vai pakalpojumiem, kurus piedāvā citi komerciālie lietotāji.
2. Šā panta 1. punktā minētais apraksts attiecīgā gadījumā ietver [...] **jo īpaši** tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzēja atšķirīgu attieksmi, ko īsteno ar īpašiem veiktiem pasākumiem, vai rīcību, kas saistīta ar kādu no turpmāk minētajiem elementiem:

- a) pakalpojumu sniedzēja un/vai tā kontrolēto komerciālo lietotāju iespējama piekļuve jebkādiem personas datiem un/vai citiem datiem, kurus komerciālie lietotāji vai patērētāji sniedz, lai izmantotu attiecīgos tiešsaistes starpniecības pakalpojumus, vai kuri rodas, sniedzot minētos pakalpojumus;
- b) ranžējums;
- c) jebkāda tieša vai netieša atlīdzība par attiecīgo tiešsaistes starpniecības pakalpojumu izmantošanu;

piekļuve pakalpojumiem, kas ir tieši saistīti ar attiecīgajiem tiešsaistes starpniecības pakalpojumiem vai ir to palīgpakalpojumi, [...] nosacījumi [...] **vai jebkāda tieša vai netieša atlīdzība par šādu pakalpojumu izmantošanu.**

7. pants

Piekļuve datiem

1. Tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzēji savos noteikumos izklāsta komerciālo lietotāju tehnisko un līgumisko piekļuvi vai tās neesību jebkādiem personas datiem un/vai citiem datiem, kurus komerciālie lietotāji vai patērētāji sniedz, lai izmantotu attiecīgos tiešsaistes starpniecības pakalpojumus, vai kuri rodas, sniedzot minētos pakalpojumus.
2. Izmantojot 1. punktā minēto aprakstu, tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzēji attiecīgi informē komerciālos lietotājus [...] **jo īpaši** par:
 - a) to, vai tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzējam ir piekļuve personas datiem un/vai citiem datiem, kurus komerciālie lietotāji vai patērētāji sniedz, lai izmantotu minētos pakalpojumus, vai kuri rodas, sniedzot minētos pakalpojumus, un, ja piekļuve ir, tad kurām šādu datu kategorijām un ar kādiem nosacījumiem, **un par to, vai minētos datus sniedz trešām personām;**

- b) to, vai komerciālajam lietotājam ir piekļuve personas datiem un/vai citiem datiem, ko minētais komerciālais lietotājs sniedz saistībā ar attiecīgo tiešsaistes starpniecības pakalpojumu izmantošanu vai kas radīti, sniedzot minētos pakalpojumus minētajam komerciālajam lietotājam un viņa preču vai pakalpojumu patērētājiem, un, ja piekļuve ir, tad kurām šādu datu kategorijām un ar kādiem nosacījumiem;
- c) to, vai papildus b) apakšpunktam komerciālajam lietotājam ir piekļuve personas datiem un/vai citiem datiem, tostarp apkopotā veidā, kas sniegti vai radīti, sniedzot tiešsaistes starpniecības pakalpojumus visiem komerciālajiem lietotājiem un to patērētājiem, un, ja piekļuve ir, tad kurām šādu datu kategorijām un ar kādiem nosacījumiem.

8. pants

Ierobežojumi piedāvāt atšķirīgus nosacījumus ar citiem līdzekļiem

1. Ja tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzēji, sniedzot savus pakalpojumus, **saskaņā ar valsts tiesību aktiem** ierobežo komerciālo lietotāju iespējas vienas un tās pašas preces un pakalpojumus piedāvāt patērētājiem saskaņā ar atšķirīgiem nosacījumiem un izmantojot līdzekļus, kas nav minētie pakalpojumi, minētie pakalpojumu sniedzēji šā ierobežojuma iemeslus ietver savos noteikumos un dara tos viegli pieejamus sabiedrībai. Minētie iemesli ietver galvenos ekonomiskos, saimnieciskos vai juridiskos apsvērumus šādu ierobežojumu noteikšanai.
2. Šā panta 1. punktā noteiktais pienākums neskar nekādus šādu ierobežojumu piemērošanas aizliegšanu vai tās tvēruma sašaurināšanu, kas izriet no citu Savienības noteikumu piemērošanas vai no valsts noteikumiem, kuri ir saskaņā ar Savienības tiesību aktiem, un kas attiecas uz tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzējiem.

Iekšējā sūdzību izskatīšanas sistēma

1. Tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzēji ievieš iekšēju sistēmu komerciālo lietotāju sūdzību izskatīšanai.

Šī iekšējā sūdzību izskatīšanas sistēma komerciālajiem lietotājiem ir viegli pieejama. Tā ļauj komerciālajiem lietotājiem tieši iesniegt sūdzības attiecīgajam pakalpojumu sniedzējam par jebkuru no šādiem jautājumiem:

- a) jebkuru šajā regulā noteikto minētā pakalpojumu sniedzēja juridisko saistību iespējama neizpilde, kas [...] ietekmē sūdzības iesniedzēju;
 - b) tehnoloģiju jautājumi, kas ir tieši saistīti ar tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniegšanu un kas [...] ietekmē sūdzības iesniedzēju;
 - c) minētā pakalpojumu sniedzēja veikti pasākumi vai rīcība, kas ir tieši saistīta ar tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniegšanu un kas [...] [...] ietekmē sūdzības iesniedzēju.
2. Savas iekšējās sūdzību izskatīšanas sistēmas ietvaros tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzēji:
 - a) pienācīgi izskata iesniegtās sūdzības un ar sūdzībām saistītos turpmākos pasākumus, kas varētu būt vajadzīgi, lai problēmu pienācīgi atrisinātu veidā, kas ir samērīgs ar minētās problēmas nozīmīgumu un sarežģītību;
 - b) ātri un efektīvi apstrādā sūdzības, ņemot vērā konkrētās problēmas nozīmīgumu un sarežģītību;
 - c) individualizēti un **vienkāršā un saprotamā** [...] valodā paziņo sūdzības iesniedzējam par iekšējā sūdzību izskatīšanas procesa rezultātiem.

3. Tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzēji savos noteikumos [...] **sniedz** visu attiecīgo informāciju par piekļuvi to iekšējai sūdzību izskatīšanas sistēmai un par tās darbību.
4. Tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzēji katru gadu sagatavo un sniedz sabiedrībai viegli pieejamu informāciju par savas iekšējās sūdzību izskatīšanas sistēmas darbību un efektivitāti.

Minētajā informācijā ietver iesniegto sūdzību kopējo skaitu, [...] **galvenos** sūdzību **veidus** [...] **un aptuveno** laiku [...], kas vajadzīgs sūdzību izskatīšanai [...].

5. Šā panta noteikumi neattiecas uz tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzējiem, kas ir mazie uzņēmumi Ieteikuma 2003/361/EK ¹² pielikuma 2. panta 2. punkta nozīmē.

¹² Komisijas Ieteikums 2003/361/EK (2003. gada 6. maijs) par mikrouzņēmumu, mazo un vidējo uzņēmumu definīciju (OV L 124, 20.5.2003., 36. lpp.).

Ranžējums

1. Tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzēji savos noteikumos norāda [...] **divus** vai vairākus mediatorus, kurus viņi vēlas iesaistīt, lai saistībā ar jebkādiem tādiem strīdiem starp pakalpojuma sniedzēju un komerciālo lietotāju, kas rodas par attiecīgo tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniegšanu, tostarp sūdzībām, ko nevarēja atrisināt, izmantojot 9. pantā minēto iekšējo sūdzību izskatīšanas sistēmu, mēģinātu panākt vienošanos ar komerciālajiem lietotājiem par izlīgumu ārpus tiesas kārtībā.

Mediatorus, kas sniedz savus pakalpojumus no vietas ārpus Savienības, tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzēji var norādīt tikai tad, ja tiek nodrošināts, ka attiecīgajiem komerciālajiem lietotājiem, sadarbojoties ar šādiem mediatoriem, netiek faktiski liegta iespēja izmantot Savienības tiesību aktos vai dalībvalstu tiesību aktos paredzētās tiesiskās garantijas.

1.a Ja tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzēju un to komerciālo lietotāju starpā ir radies strīds, tiem ir iespēja brīvi un kopīgi izvēlēties jebkuru mediatoru, kas nav norādīts attiecīgā tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzēja noteikumos.

2. Šā panta 1. punktā minētie mediatori atbilst šādām prasībām:
 - a) tie ir objektīvi un neatkarīgi **attiecībā gan pret tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzēju, gan attiecīgo komerciālo lietotāju;**
 - b) to mediācijas pakalpojumi [...] ir cenu ziņā pieejami attiecīgā tiešsaistes starpniecības pakalpojuma komerciālajam lietotājam;

- c) tie spēj sniegt mediācijas pakalpojumus tādā valodā, kādā ir noteikumi, kas reglamentē līgumattiecības starp tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzēju un attiecīgo komerciālo lietotāju;
 - d) tie ir viegli pieejami vai nu fiziski komerciālā lietotāja uzņēmējdarbības vietā vai dzīvesvietas vietā, vai attālināti, izmantojot sakaru tehnoloģijas;
 - e) tie spēj sniegt savus mediācijas pakalpojumus bez liekas kavēšanās;
 - f) tiem ir pietiekama izpratne par vispārīgām komercattiecībām uzņēmumu starpā, kas ļauj tiem efektīvi sekmēt strīdu izšķiršanas mēģinājumu.
3. Tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzēji **un komerciālie lietotāji** [...] iesaistās labticīgi, **ja tie** cenšas panākt vienošanos mediācijas ceļā un izmantojot jebkuru mediatoru, ko tie ir norādījuši saskaņā ar 1. punktu, lai panāktu vienošanos par strīda izšķiršanu.
4. Tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzēji katrā atsevišķā gadījumā sedz samērīgu mediācijas kopējo izmaksu daļu. Pamatojoties uz mediatora ieteikumu, samērīgu šo kopējo izmaksu daļu nosaka, ņemot vērā visus attiecīgos izskatāmās lietas elementus, jo īpaši strīda pušu sūdzību relatīvo pamatotību, pušu rīcību, kā arī pušu lielumu un finansiālo spēku samēru attiecībā vienai pret otru. [...]
5. Jebkurš mēģinājums panākt vienošanos, strīdu izšķiršanai izmantojot mediāciju saskaņā ar šo pantu, neietekmē tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzēju un attiecīgo komerciālo lietotāju tiesības jebkurā brīdī mediācijas procesa laikā vai pēc tā uzsākt tiesvedību.

5a. Šā panta 1. punktā noteiktie pienākumi neattiecas uz tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzējiem, kas ir mazie uzņēmumi Ieteikuma 2003/361/EK pielikuma 2. panta 2. punkta nozīmē.

11. pants

Specializēti mediatori

Komisija rosina tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzējus, kā arī organizācijas un apvienības, kas tos pārstāv, individuāli vai kopīgi izveidot vienu vai vairākas organizācijas, kuras sniedz 10. panta 2. punktā noteiktajām prasībām atbilstošus mediācijas pakalpojumus, ar konkrētu mērķi veicināt tādu strīdu ar komerciālajiem lietotājiem ārpustiesas izšķiršanu, kas rodas saistībā ar minēto pakalpojumu sniegšanu, jo īpaši ņemot vērā tiešsaistes starpniecības pakalpojumu pārrobežu raksturu.

12. pants

Tiesvedība, ko ierosina pārstāvošas organizācijas vai apvienības un publiskās iestādes

1. Lai apturētu vai aizliegtu jebkādu tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzēju vai tiešsaistes meklētājprogrammu pakalpojumu sniedzēju neatbilstību attiecīgajām šajā regulā noteiktajām prasībām, organizācijām un apvienībām, kam ir likumīgas intereses pārstāvēt komerciālos lietotājus vai korporatīvo tīmekļa vietņu lietotājus, kā arī dalībvalstīs izveidotām publiskām iestādēm [...] ir tiesības vērsties **kompetentās** Savienības valstu tiesās saskaņā ar tās dalībvalsts tiesību aktiem, kurā tiek celta prasība.

2. Organizācijām vai apvienībām 1. punktā minētās tiesības ir tikai tad, ja [...] tās atbilst visām turpmāk minētajām prasībām:

- a) tās ir pienācīgi izveidotas saskaņā ar dalībvalsts tiesību aktiem;
- b) tās tiecas sasniegt mērķus, kas ir komerciālo lietotāju grupas vai korporatīvo tīmekļa vietņu lietotāju grupas, ko tās **ilgstoji** pārstāv, kopīgās interesēs;
- c) tās ir bezpeļņas struktūras [...];
- d) **to lēmumu pieņemšanu nevēlamā veidā neietekmē finansētāji, kas ir trešās personas, un tās nepieņem finansējumu no tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzējiem vai no tiešsaistes meklētājprogrammu pakalpojumu sniedzējiem.**

Tādēļ organizācijas vai apvienības pilnībā un publiski atklāj informāciju par dalību, pārvaldības struktūru un finansēm.

2.a Dalībvalstīs, kur izveidotas [...] publiskas iestādes, minētajām publiskajām iestādēm ir 1. punktā minētās tiesības, ja tām saskaņā ar attiecīgās dalībvalsts tiesību aktiem ir uzdots aizstāvēt komerciālo lietotāju vai korporatīvo tīmekļa vietņu lietotāju kopējās intereses vai nodrošināt atbilstību šajā regulā noteiktajām prasībām.

2.b Dalībvalstis var izraudzīties:

- a) **organizācijas vai apvienības, kas veic uzņēmējdarbību konkrētajā dalībvalstī un atbilst vismaz tām prasībām, kuras izklāstītas 2. punktā, pēc to pieprasījuma;**

- b) konkrētajā dalībvalstī izveidotas publiskas iestādes, kuras atbilst 2.a punktā izklāstītajām prasībām

un kurām piešķirtas 1. punktā minētās tiesības, un tās paziņo Komisijai savu nosaukumu un darbības nolūku.

- 2.c** Komisija saskaņā ar 2.b punktu sagatavo organizāciju, apvienību un publisku iestāžu sarakstu, kurā konkretizēts to darbības nolūks. Šo sarakstu publicē Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī; šajā sarakstā veiktas izmaiņas publicē nekavējoties, un atjaunināto sarakstu publicē reizi sešos mēnešos.

- 2.d** Tiesas šo sarakstu atzīst par minētās organizācijas, apvienības vai publiskās iestādes tiesībspējas un rīcībspējas apliecinājumu, neskarot tiesības pārbaudīt, vai prasītāja darbības nolūks pieļauj to, ka tas ceļ prasību konkrētā lietā.

- 2e.** Ja dalībvalsts vai Komisija pauž bažas par kādas organizācijas vai apvienības atbilstību 2. punktā noteiktajiem kritērijiem vai par kādas publiskas iestādes atbilstību 2.a punktā noteiktajiem kritērijiem, dalībvalsts, kas minēto organizāciju, apvienību vai publisko iestādi ir izraudzījusies, izmeklē šīs bažas un vajadzības gadījumā, ja tiek konstatēta neatbilstība vienam vai vairākiem kritērijiem, atsauc tās iekļaušanu sarakstā.

3. Šā panta 1. punktā minētās tiesības neskar komerciālo lietotāju un korporatīvo tīmekļa vietņu lietotāju tiesības [...] celt **jebkādas tādas** prasības kompetentajās valsts tiesās saskaņā ar tās dalībvalsts tiesību aktiem, kurā tiek celta prasība, **kuru pamatā ir individuālās tiesības un kuru mērķis ir panākt, lai tiktu novērsta** [...] jebkāda tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzēju **vai tiešsaistes meklētājprogrammu pakalpojumu sniedzēju** neatbilstība attiecīgajām šajā regulā noteiktajām prasībām.

12.a pants

Izpilde

Dalībvalstis paredz noteikumus, kuros izklāsta sankcijas, ko piemēro par šīs regulas noteikumu pārkāpumiem, un nodrošina to īstenošanu. Paredzētās sankcijas ir iedarbīgas, samērīgas un atturošas.

13. pants

Rīcības kodeksi

1. Komisija rosina tiešsaistes starpniecības pakalpojumu sniedzējus un organizācijas un apvienības, kas tos pārstāv, izstrādāt rīcības kodeksus, **kuru** nolūks ir veicināt šīs regulas pareizu piemērošanu, un šajā izstrādē ņemt vērā to dažādo nozaru īpatnības, kurās tiek sniegti tiešsaistes starpniecības pakalpojumi, kā arī mikrouzņēmumu, mazo un vidējo uzņēmumu specifiskās iezīmes.
2. Komisija rosina tiešsaistes meklētājprogrammu pakalpojumu sniedzējus un organizācijas un apvienības, kas tos pārstāv, izstrādāt rīcības kodeksus, **kuru konkrētais** nolūks ir veicināt 5. panta [...] pareizu piemērošanu.

14. pants
Pārskatīšana

1. Komisija līdz [*datums: trīs gadi pēc spēkā stāšanās dienas*] un pēc tam reizi trijos gados izvērtē šo regulu un ziņo par to Eiropas Parlamentam, Padomei un Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai.
2. Pirmo šīs regulas izvērtēšanu veic jo īpaši, lai novērtētu, kā izpildīti 5., 6., 7. un 8. pantā minētie pienākumi, kāda ir to ietekme uz tiešsaistes platformu ekonomiku un vai var būt vajadzīgi papildu noteikumi, tostarp attiecībā uz izpildi, nolūkā nodrošināt taisnīgu, paredzamu, ilgtspējīgu un uzticamu tiešsaistes uzņēmējdarbības vidi iekšējā tirgū.
3. Dalībvalstis sniedz **visu to rīcībā esošo** attiecīgo informāciju, kas Komisijai var būt nepieciešama, lai sagatavotu 1. punktā minēto ziņojumu.
4. Izvērtējot šo regulu, Komisija **cita starpā** ņem vērā atzinumus un ziņojumus, ko tai iesniegusi Tiešsaistes platformu ekonomikas novērošanas centra ekspertu grupa, kura izveidota saskaņā ar Komisijas Lēmumu C(2018)2393. **Komisija nodrošina, lai, sagatavojot izvērtējuma ziņojumu, tiktu ņemti vērā dalībvalstu un attiecīgo ieinteresēto personu atzinumi.** Komisija vajadzības gadījumā ņem vērā arī 13. pantā minēto rīcības kodeksu saturu un darbību.

15. pants

Stāšanās spēkā un piemērošana

1. Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.
2. To piemēro no [datums: [...]] **divpadsmit** mēneši pēc tās publicēšanas dienas].

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē,

*Eiropas Parlamenta vārdā –
priekšsēdētājs*

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs*
